

anden Retning. Formaalet er skjönt. (Th. Nielsen: Nei!). Sa, min ærede Nabo siger: Nei dertil, men jeg siger So. Hvis man kunde naae til, at man kunde raade Bod paa Alt, hvorpaa der burde raades Bod i den Henseende, var det fuldstændig rigtigt. (Kofod: Na!). Sa, det ærede Medlem siger: Na; men jeg vil henstille til en mere alvorlig Overveelse end den, det lader til, det ærede Medlem skjænker slige Forslag, naar de fremkomme baade fra ham selv og fra Andre, hvad 10,000 Rbd. i og for sig er for en Sum, naar den fordeles paa Amter, og dernæst igjen fordeles mellem de Enkelte, som der her er Tale om, at den skulde komme til Gode; jeg vil spørge, om dette i og for sig kan være nogen Hjælp? Det ærede Medlem vil maaske sige, at disse Summer ere for smaa, og at vi derfor skulde bevilge større Summer. Sa, det er let sagt, men det er ikke saa let gjort. Dersom det ærede Medlem kunde give os Anvisning paa, hvorfra vi skulde skaffe Pengene uden paa en uretfærdig Maade at ramme andre Samfundsklasser, skulde jeg med Fornøielse følge det ærede Medlem. Det Interessanteste ved det ærede Medlems Foredrag var imidlertid, at han, efterat have sagt os alle disse Behageligheder, nemlig at vi vare Madstrævere, Pengekubere og altid gif løs paa at knibe, hvad han ikke vilde være med til, yttede, at vi derimod vilde affpise Befolkningen med nogle Rettigheder og Værdigheder. Sa, vi have uheldigvis ikke det ærede Medlem med, naar der er Tale om at give de Samfundslag, paa hvilke han særlig har sin Opmærksomhed og Følelse henvendt, Rettigheder. Nei, da savne vi desværre det ærede Medlem i vore Rækker. Naar der er Tale om at give dem større politiske Rettigheder, er det ærede Medlem imod os; naar der er Tale om at give den Klasse af Befolkningen, for hvilken det ærede Medlem gjør sig til Ordfører, større Selvtændighed i kommunal Henseende, stemmer det ærede Medlem imod os. (Kofod: Nei!) Det ærede Medlem siger Nei, men Kjendsgjerningerne sige So. Det er en Kjendsgjerning, at det ærede Medlem i saadanne Tilfælde stemmer imod os (Kofod: Nei, nei!) . . .

Formanden: Jeg maa minde det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgkreds (Kofod) om, at den Overbærenhed, det er Formanden tilladt at vise lige overfor Afbyrdsler, som ikke tilstedes af Forretningsordenen, er betinget af, at der iagttages en vis Grændse. Tillige maatte jeg minde den ærede Raler (Kjær) om, at Forhandlingen af et andet æret Medlems parlamentariske Færd i det Hele ikke ligger for; det er Sagen, høist det enkelte Medlems Stilling til denne, der ligger for.

Kjær: Dette er fuldkommen rigtigt, men jeg vil henstille til de ærede Medlemmer, om jeg

er gaaet udenfor, hvad jeg — kan jeg gjerne sige — var opfordret til at udtale af det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgkreds. Det kunde overhovedet aldrig have faldet mig ind at tage Ordet i Dag, hvis vi ikke havde hørt det mærkelige Foredrag af det ærede Medlem, som det forekom mig tvængte til at imødegaa, da han jo — jeg nedskrev, hvad det ærede Medlem sagde — lastede os denne Bebreidelse i Ansigtet, at vi vilde spise Befolkningen af med nogle Rettigheder og Værdigheder i Modsatning til, at der her er Tale om at bevilge 10 eller 15,000 Rbd. til dette eller hint Diemed. Jeg veed ikke, om det maa være mig tilladt at supplere dette med et Par Bemærkninger, som det i alt Fald forekommer mig kunne bringes i ypperlig Forbindelse med det foreliggende Spørgsmaal. Jeg skal minde om, at det ikke er saa længe siden, at Skoleloven var til Behandling, og jeg skulde dog mene, at den angaar et alment Gode . . .

Formanden: Jeg maa bede det ærede Medlem om at opsætte sine Bemærkninger derom til den rette Leilighed, som uden Tvivl vil komme, nemlig naar den berørte Sag atter kommer til fortsat første Behandling.

Kjær: Sa, saa har jeg maaske mindre Lyst dertil. Det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgkreds har idag faaet Lov til at fremsætte sine Sigtelser, ikke imod en Enkelt, men imod en hel Side af Salen, imod hele Demokratiet, kan jeg sige, og da jeg regner mig for at være en god Demokrat, har jeg fundet det rigtigt at imødegaa hans Bemærkninger i samme Dieblit, de bleve fremsatte, men det er formodentlig mindre heldigt, at de ere bleve fremsatte, siden det ikke er tilladt at imødegaa dem. Jeg skal i alt Fald efterkomme Formandens Bud i saa Henseende — det er jeg jo nødsaget til — og blot henvise til det ærede Medlems Færd i alle Sager af den Betskaffenhed, hvori jeg tror, at Demokratiet med Rette kunde gjøre Fordring paa at anses for at have lagt sin gode Vilje for Dagen overfor de Klasser af Samfundet, imod hvilke det ærede Medlem specielt søger at vise sin Beloville ved nogle faa Skilling. Naar der er Tale om at give disse Klasser de selvstændigere Stilling i Samfundet, hvorved de kunne komme til paa enhver Maade at paatale deres Rettigheder, ere vi i Modsatning til det ærede Medlem. Jeg skulde med Fornøielse være med til at stemme for Forslag af den Betskaffenhed som de foreliggende, naar det ærede Medlem paa andre Punkter vilde følge os, men det er uheldigvis ikke Tilfældet. Naar det ærede Medlem er saa varmefølende for de Klasser, som disse Bevillinger skulde komme til Gode, forekommer det mig, det vilde være heldigere, om han ikke foreskafte os Bebreidelser, men derimod fulgte os med Hensyn